

AUSTRALIA

În Australia se afla aproximativ 50 000 de persoane originare din România, cifră care include, în afară de români și etnicii maghiari, greci, evrei, germani, sârbi și croați proveniți din țara noastră.

Românii din Australia sunt organizați în asociații, societăți culturale sau sunt arondați unor biserici ortodoxe române din marile metropole australiene.

În cazul aplicării politicii multiculturale (concept formulat în perioada 1972-1975 de guvernul condus Gough Whitlam) în rândul celor 160 de grupuri etnice, autoritățile australiene au creat instituțiile și infrastructura necesară. La nivel federal instituția care coordonează întreaga activitate în domeniul etnic și al imigrării este Ministerul Imigrării și Afacerilor Multiculturale („Department of Immigration and Multicultural Affairs”) - M.I.A.M. condus de un ministru numit de partidul de guvernământ. În fiecare stat funcționează, de asemenea, câte un minister care se ocupă de această problemă numai la nivelul statului respectiv. Acestea sunt în conexiune directă cu ministerul federal reușindu-se astfel aplicarea unei politici unitare pe întreg teritoriul Australiei.

La fiecare centru, pentru fiecare grup etnic, a fost creat un comitet coordonator numit „Steering Committee”, care este condus de un reprezentant al Ministerului Imigrării și Afacerilor Multiculturale (M.I.A.M.) din statul respectiv și care este compus din toți șefii de asociații și organizații ale grupului etnic respectiv.

Acest comitet se întrunește lunar discutând probleme legate de comunitatea etnică, se fac propuneri privind activitățile de viitor etc. Prin această acțiune autoritățile australiene cunosc în amănunt toate activitățile grupului etnic respectiv, preocupările și frământările sale. Informațiile se analizează și stochează pentru a se urmări evoluția comunității etnice în cauză. La nivel de stat, fiecare grup etnic mai important are una sau mai multe asociații care desfășoară activități de servicii în slujba comunității respective. Ele beneficiază de fonduri de la guvernul fiecărui stat, care se alocă anual pe baza unui program de activități pentru care se întocmește un plan de cheltuieli și se aprobă un buget.

O atenție deosebită este acordată de autorități mass-mediei cu profil etnic. Funcție de posibilități, comunitățile etnice pot tipări publicații în limba proprie și pot avea emisiuni la posturile de radio și TV. În acest scop la dispoziția grupurilor etnice se afla postul național radio - TV S.B.S. („Special Broadcasting Services”) unde pot difuza emisiuni de concepție proprie. Fondurile necesare funcționării acestui canal radio-TV sunt acoperite de la bugetul federal. Pe lângă acest post național mai există stații locale radio-TV care se autofințează din donații și reclame.

„Multiculturalismul” in Australia

Australia este un stat federal constituit din 5 provincii si 2 teritorii, cu o populatie in componenta careia intra circa 160 de etnii. Numarul mare de indivizi de origine diferita se datoreaza, in principal, masivei imigrari de dupa cel de-al doilea razboi mondial, statisticile oficiale inregistrand in 1997 4,5 milioane de cetateni, a caror limba materna este alta decat engleza, reprezentand aproximativ 25% din populatia tarii. In deceniul al IX-lea s-a inregistrat numarul cel mai mare de imigranti (cca. 1,1 milioane de persoane), depasind astfel cu doua treimi nivelul acceptat de SUA si Canada, proces care s-a datorat, in principal, atitudinii permissive a guvernului de la Canberra, ce a pus in aplicare un program special de reunificare a familiilor, 70 % din cei sositi beneficiind de acesta, si a redus conditiile impuse pentru imigrare. Desi, din punct de vedere al sporului de populatie, acest fenomen a avut un impact deosebit, in plan economic statul s-a confruntat cu probleme majore, o mare parte din cei veniti neputandu-se integra in sistemul australian al pietei fortei de munca, semnificativ fiind faptul ca, la inceputul anilor '90, aproximativ 27% din imigrantii deceniului anterior traiau numai din ajutorul social acordat de guvern, situatie care a generat o presiune considerabila asupra bugetului, cu consecinte negative pentru datoria externa a tarii.

Inca de la inceputul aparitiei fenomenului de imigrare, dupa constituirea statului federal, autoritatile australiene nu i-au definit pe noii veniti drept „minoritari”, ci „grupuri etnice”, notiune care s-a perpetuat in timp, indiferent de politicile succesive adoptate in aceasta problematica. Ignorand ca fiecare dintre aceste etnii a adus in Australia traditiile si obiceiurile proprii poporului din care provine, autoritatile australiene au incercat initial sa aplice o politica dura, de asimilare fortata, care nu a dat rezultatele scontate, datorita gradului mare de diversitate si conditiilor sociale si economice precare existente in prima jumatate a acestui secol. Pe de alta parte, distanta fata de tarile de provenienta, sentimentul izolarii si respingerea lor de catre populatia locala i-au determinat pe imigranti sa caute modalitati de a se intalni unii cu altii, sa-si construiasca lacasuri de cult, sa se organizeze in asociatii culturale si de ajutor si sa-si editeze propriile publicatii. Aceasta realitate si evolutia societatii au determinat treptat autoritatile sa acorde mai multa atentie si importanta procesului de integrare a imigrantilor. Astfel, in anul 1970, Malcom Fraser, prim-ministru din acea perioada, a introdus conceptul de „multiculturalism” pentru a defini adevarata structura a societatii australiene, abandonandu-se astfel oficial politica de asimilare aplicata pana atunci. Notiunea respectiva cuprinde un complex de mijloace si metode de actiune vizand coordonarea unei diversitati de interese catre un vector comun, in scopul fauririi unei societati in care sa fie integrate toate grupurile etnice. Raspunderea pentru aplicarea acestui program revenea atat grupurilor etnice, cat si Ministerului pentru Imigrare si Afaceri Multiculturale.

O componenta importanta a programului respectiv o reprezinta „presa etnica” care cuprinde totalitatea publicatiilor in limba materna, engleza sau bilingve, editate de catre diferitele grupuri etnice din Australia, in scopul pastrarii caracteristicilor etnolingvistice si culturale.

Importanta deosebita a acestor publicatii in domeniile social si cultural este determinata de obiectivele urmarite: facilitarea interactiunilor sociale; difuzarea unor informatii privind realizarile culturale inregistrate in tara de origine si in Australia; oferte de munca si alte facilitati privind posibilitatile de calificare in diverse profesii; accesul la diferite servicii sociale; mediatizarea

evenimentelor de ordin social din cadrul grupului etnic respectiv sau al altor comunitati, precum si din intreaga societate australiana; acordarea de asistenta pentru integrarea rapida in societate a noilor veniti. Adesea revistele contin adevarate forumuri de dezbatere publica asupra principalelor probleme de politica interna si externa ale Australiei.

Urmand evolutia sociala si transformarile din cadrul comunitatilor etnice, mai mult de 50% din publicatii au aparut in ultimii 10 ani, o treime dintre ele apartinand unor companii, 25% au coproprietari persoane fizice, iar restul sunt editate de diferite asociatii si organizatii ale comunitatilor. Situatiia financiara a presei etnice este de cele mai multe ori precara, in prezent circa 25% din acestea supravietuind datorita publicarii, contra cost, a unor reclame si anunturi ale guvernului federal.

Datorita lipsei de experienta si slabei pregatiri a redactorilor, multe din revistele respective sunt considerate de catre specialistii autohtoni ca lipsite de continut, deoarece se refera mai mult la propriile traditii si in consecinta masa larga a societatii australiene nu este interesata sa le achizitioneze. La nivelul grupurilor etnice insa, se apreciaza ca este mai putin importanta calitatea stilistica a acestora, mult mai relevant fiind rolul lor in mentinerea si cultivarea identitatii etnolingvistice proprii.

Pentru a asigura stabilitatea si a evita aparitia unor conflicte sociale, guvernul monitorizeaza presa etnica si intervine deseori pentru corectarea, dirijarea sau sprijinirea ei financiara. In acest sens Ministerul Imigrarii si pentru Afaceri Multiculturale initiaza periodic studii sociologice asupra principalelor 100 de publicatii etnice, concluziile acestora fiind folosite pentru stabilirea unor noi directii de actiune, iar acolo unde sunt constatate anumite tendinte de polarizare a atentiei editorilor spre probleme de interes pentru autoritati, se intervine „mascat” sub forma acordarii unei asistente de specialitate.

Motivatia oficiala invocata de autoritati pentru efectuarea unor astfel de analize o constituie realizarea unei intrepatrunderi intre interesele sociale specifice grupurilor etnice si cele ale intregii societati, precum si ale politicii guvernului, evidentindu-se rolul presei etnice in stabilirea unei legaturi intre diferitele sectoare sociale, intre stat si cetateni, precum si diferitele comunitati si populatia majoritara.

Desi este realizat sub o forma aparent democratica, in realitate controlul guvernului se transforma intr-o supraveghere si dirijare stricta, cu caracter politic, ce urmareste asimilarea treptata a grupurilor etnice.

In cadrul programului „multicultural”, de integrare a grupurilor etnice in societatea australiana, la initiativa guvernului si cu sprijinul comunitatilor si al marilor companii a fost elaborat proiectul „Piata Multiculturala”, in care sunt cuprinse domeniile comunicarii, marketingului si reclamei. Astfel, a fost constituita o „retea de consultari bilingve”, in engleza si limbile materne ale principalelor grupuri etnice, destinata sa acorde asistenta companiilor, organizatiilor guvernamentale si neguvernamentale interesate de dezvoltarea legaturilor cu aceste categorii de populatie.

Cu toate ca activitatea guvernului in problema grupurilor etnice a fost apreciata de specialisti, conducand la o accelerare a procesului de integrare a comunitatilor in societatea australiana, eforturile de subventie si consecintele acestora asupra unor ramuri economice au determinat luarea unor pozitii opuse politicii statului privind imigrantii. Astfel, in 1994, un grup de cercetatori in domeniul etnic si social atragea atentia autoritatilor asupra acestui fenomen, sustinandu-se ideea reducerii la 50.000 a numarului de imigranti acceptati anual. In acelasi timp se solicita reconsiderarea si reformularea programelor pentru sprijinirea comunitatilor etnice, deja constituite sau in curs de formare, in scopul reducerii cheltuielilor uriase necesare aplicarii acestora. La grupul respectiv au aderat ulterior si alte personalitati din domenii legate de aceasta problema, care au incercat sa demonstreze ca notiunea de „multiculturalism” este depasita de evolutia sociala. Reprezentantii organizatiilor etnice au atacat foarte dur aceste tendinte, acuzandu-i pe promotorii lor de rasism si incalcare a drepturilor omului.

In 1995, in timpul guvernarii laburiste, Biroul pentru cercetari in domeniul imigrarii, multiculturalismului si populatiei, de pe langa Ministerul Imigrarii, a elaborat un studiu autorizat prin care a prezentat guvernului concluzii aproape similare cu cele ale grupului de specialisti mentionat anterior.

Astfel, se aprecia ca, o perioada de timp, „multiculturalismul” a avut un efect benefic asupra dezvoltarii societatii australiene, cand imigrantii au putut sa se integreze rapid si sa-si aduca o contributie insemnata la constituirea unor relatii democratice. Dupa anul 1990, insa, situatia a inceput sa se schimbe, economia precara a unor state asiatice generand o imigrare masiva, iar persoanele respective, prin traditiile, cultura si obiceiurile lor total diferite de cele ale europenilor au condus la crearea unor blocuri compacte, foarte greu de patruns cu metodele rafinate ale „multiculturalismului”.

In aceste conditii, pentru autoritatile australiene devine tot mai evidenta necesitatea reformularii notiunii respective sau chiar inlocuirea acesteia cu un alt program care sa corespunda etapei actuale de dezvoltare a societatii.

Informatiile continute in acest material sunt din 2001.

{backbutton}

